

Kleingelovigen en kleine kinderen

Liturgiesuggesties:

Schriftberijming 10: 1 en 2

Schriftberijming 10: 3 en 6

Jesaja 42:1-7

Psalm 105:1 en 2 OB

Dordtse Leerregels 1, 16-17

Psalm 105:3 en 5 OB

Psalm 116:1, 3 en 7

Psalm 84:2

Psalm 84:6

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Mag ik u vanmiddag een man voorstellen.

Een man uit overoude tijden.

Zijn naam is: Henoch.

Je leest zijn naam in een hele reeks van namen: in het geslachtsregister van Adam.

Welgeteld het zevende geslacht.

Niets bijzonders: geboren worden en ...

Iets heel bijzonders!

Wat is het geheim van Noach's leven? Het geloof.

Henoch leefde in het geloof. Hij leefde met God.

Zijn geloof en God waren op elkaar afgestemd.

God is dan geen vage grootheid: een iets dat er is.

God is voor Henoch de God die Zich bekend maakt, die spreekt en die een Naam draagt.

God is voor Henoch de levende God, met wie wij in ons leven te maken hebben.

Geloven wordt voor Henoch: wandelen met God.

Een sterke en tegelijk innige uitdrukking.

Wandelen met God: dat is leven als in Gods tegenwoordigheid.

Het leven is dan geen eenzaam avontuur, dat zich verliest in de wildernis van deze wereld.

Nee, geloven is aan de hand van God je weg gaan.

Je staat er niet alleen voor. Je gaat er niet alleen door. Je gaat met God.

Wandelen mét: dat is meer dan in de buurt van God blijven.

Dat is je veilig en geborgen weten in Gods nabijheid.

"En Henoch wandelde met God ..." (Genesis 5:22a)

De andere tak van de familie had afscheid genomen van God.

Ook Henoch deed in de familie niet meer mee.

Met God meegaan daar zag men geen brood in.

Eigen wegen gaan dan kun je doen wat je zelf graag wilt.

En je komt er, broeders en zusters, jongens en meisjes, een heel eind mee.

U, jij en ik. Want wij dwalen - in het wilde weg - steeds verder van God vandaan. Hebt u daar erg in? (Zomaar een vraag, nu we vanmiddag Henoeh ontmoeten). Is ons leven niet vaak het tegendeel van zijn leven?

"En Henoeh wandelde met God ..."

Geloof ín, is gehoorzaamheid áán.

Wie met God wandelt, kan niet overal heen: even een uitstapje hierheen, even een kijkje een ervarinkje daarheen.

Wandelen met God, geloven in God, dat luistert nauw!

Het geloof verbindt ons aan God.

En wie geloof zegt, zegt: de Heilige Geest.

Het gaat immers van God uit, dat wandelen.

Henoeh wandelt met God ... ja omdat God met Henoeh is.

De Heilige Geest leert ons het geloof.

Geloof scheidt gemeenschap.

Daarom is dat "wandelen met" zo'n prachtige uitdrukking.

Een grootvader met zijn kleinzoon.

(Ik moest denken aan mijn eigen opa).

Een vader met zijn zoon.

Een vriend met een vriend: 'Kom, we gaan wandelen.'

Al wandelende komen wij dichtertot elkaar.

Al wandelende voeren wij openhartige gesprekken, indringende gesprekken.

Het gebed dat is een vorm van dat wandelen met God.

Vol vertrouwen leggen we Hem onze vragen en onze noden voor: Wandelen dat is vertrouwelijk met elkaar omgaan.

Over en weer. Er is een onderling overleg.

De één verbergt niets voor de ander. Wat heerlijk!

Zo elkaar te mogen kennen en al wandelende het doel van je levensreis bereiken.

Wat geeft, broeders en zusters, jongens en meisjes, het geloof je een rust.

Wandelen ...

Wie neemt er vandaag de dag nog de tijd voor?

Vaak is het een rennen en vliegen.

Even vlug dit. Even gauw dat.

Voor je het weet is er weer een dag voorbij. Wat een onrust.

Slenteren verraadt ook onrust.

Een man met God. Een vrouw met God.

Bent u het? Ben jij het? En ikzelf?

"En Henoeh wandelde met God ..." Henoeh, een bijzondere, een benijdenswaardige man. Met God.

Hoe is het mogelijk voor ons, gewone mensen?

Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes, kwam in de wereld.

Hij wandelde met God.

Wij hoeven ons niet aan te sluiten bij Henoeh, als we maar bij Christus horen.

We worden geen "Henoehieten", als we maar "Christenen" zijn.

Door het geloof. Wandelen met God!

*

Het klinkt wel mooi, dominee, het lijkt wel aantrekkelijk: wandelen met God.

Christen zijn door het geloof!

Maar ... (Kijk, daar heb je dat duiveltje weer dat het zaad van de twijfel in ons hart wil zaaien.)

Broeders en zusters, jongens en meisjes, geloven is een berg beklimmen.

Mag ik dat beeld vanmiddag gebruiken?

Onder in het dal begint het pad dat slingert langs de berghellingen.

Straks eindigt het op een stralend mooi uitzichtspunt, op 1500 of 2000 meter hoogte, waar we over alle diepten heen zien en tegen de eeuwige sneeuw van de 3000 en 4000ers aankijken.

Om zo'n bergpad te beklimmen moet je een sterk hart hebben, geoefende benen en een prima uithoudingsvermogen.

De Leerregels van Dordrecht, die we vandaag onder ogen willen zien, zeggen ons echter, dat de hoogste toppen ook gehaald worden door kleingelovigen en kleine kinderen.

Als artikel 15 en 18 de 3000 en 4000 meter hoge bergtoppen zijn met de afgrond van de eeuwige verwerping en de machtige kruinen van de eeuwige verkiezing, dan komen we in artikel 16 en 17 de kleingelovigen en de kinderen aan, die meegenomen worden door een heerlijke en troostrijke prediking naar deze geweldige hoogten van het geloof.

De uitverkiezing, broeders en zusters, jongens en meisjes, is niet alleen voor mensen met een geoefend hart.

De uitverkiezing is nog minder alleen voor mensen, die geoefende klimmersbenen hebben.

De uitverkiezing is niet alleen het voorrecht van een enkeling, een hoge uitzondering, die weet dat hij of zij uitverkoren is.

De laatste artikelen van het eerste hoofdstuk van de Leerregels van Dordrecht laten juist zien ... wat eens Jezus zei: "Laat de kinderen tot Mij komen. Want voor zodanigen is het Koninkrijk der hemelen."

De kleingelovigen en de kleine kinderen!

*

Kleingelovigen. Het zijn - zeggen de Leerregels van Dordrecht in artikel 16:

Zij die het levend geloof in Christus of het vaste vertrouwen des harten nog niet krachtig in zich gevoelen en toch de middelen gebruiken, de walmende vlaspijten en de geknakte rieten.

De kleingelovigen. De mensen die zo weinig geloofsblijdschap kennen.

Want als er toch sprake is van een echt levend geloof, dan moet er ook sprake zijn van blijdschap.

Blijdschap óver en ín de HERE: Wie Hij voor ons wil zijn. Wat Hij ons wil geven.

De toekomst voor ons opent. Ons kracht geeft in donkere tijden.

Hoe komt het toch, broeders en zusters, jongens en meisjes, dat zo weinig christenen die geloofsblijdschap uitstralen?

Hoe komt het dat je zélf onder de maat van die blijdschap blijft?

Er wordt wel eens geklaagd dat in onze kerken veel kerkmensen sombere en donkere gezichten hebben en echt zó kijken dat ze meer een bedroefde dan een blijde indruk maken.

Tegelijk wordt dan opgemerkt dat in een groot deel van de gereformeerde gezindte zo weinig geloofszekerheid voorkomt.

Sommigen merken op: geloofsblijdschap, dat komt veel meer voor in evangelische kringen dan in reformatorische kringen.

Waar ligt dat aan?

Zijn er oorzaken aan te wijzen waarom er in reformatorische kringen zo weinig geloofsblijdschap is?

In één van zijn boekjes: Veelvuldig vragen naar de weg ... gaat ds.J.H.Velema in op deze vragen.

In de eerste plaats kun je denken aan het karakter en de opvoeding van de mens. Die kunnen een grote rol spelen in de verhouding tot de Here God.

Sombere, melancholische naturen zullen minder spoedig tot geloofsblijdschap komen dan meer zonnige karakters, die het hele leven van een andere kant bekijken dan de pessimist.

In de tweede plaats zou je kunnen denken aan de vragen die vanuit de wereld op ons afkomen.

Ondanks de grote vooruitgang van de mens van deze tijd zijn wij er niet gelukkiger op geworden.

Er is veel leed, veel verdriet, veel tegenslag.

Er gebeuren verbazend veel dingen, die wij niet kunnen begrijpen.

Kun je na Auschwitz nog één blijde dag hebben, laat staan nog geloofsblijdschap?

In de derde plaats is het, broeders en zusters, jongens en meisjes, ook mogelijk de kijk die we van jongs af aan gekregen hebben op God, op de Bijbel, op het geloof.

Ik ken mensen, die in hun jeugd - in ieder geval een voorstelling van God hebben meegekregen - die alle blijdschap moet afsluiten en uitsluiten.

Als God wordt voorgesteld als een God van louter gericht en oordeel ...

Als God alleen wordt voorgesteld als een verterend vuur ...

Als de weg naar God wordt gebarricadeerd door allerlei systemen die het zicht op Hem verduisteren ...

Als op wettische wijze allerlei voorwaarden worden ingesteld waar een mens nauwelijks ooit aan kan voldoen ...

Dan is geloofsblijdschap een onmogelijke, ja zelfs verdachte zaak.

Dan strompel je maar verder op de weg van het geloof. Van het klein-geloof.

Maar er is nog iets dat ons de blijdschap van het geloof kan ontnemen.

Dat is de zonde en het volharden in de zonde.

Als we op een zondige weg leven en blijven leven dan verbergt de HERE zijn aangezicht.

En hoe, broeders en zusters, jongens en meisjes, zou er dan sprake kunnen zijn van geloofsblijdschap?

Ligt daar bij veel mensen niet de wond in hun leven?

Een slordige levenswandel laat God niet ongemoeid.

Zonde en geloofsblijdschap gaan niet samen, kúnnen niet samen gaan.

Vandaag de dag zijn er velen, die wel christen willen heten en wel behouden / zalig willen worden, maar die erg materialistisch, egoïstisch, horizontaal leven.
Ze leven voor deze wereld, voor hun eigen genoeg en plezier.
Ze zitten nog wel in de kerk - niet te vaak overigens.
Ze lezen misschien nog wel eens in de Bijbel - maar ook niet regelmatig.
Ze bidden misschien nog - voor de vorm.
Ze lezen van alles, maar laten zich te weinig voeden door het Woord van God,
Ze hebben geen ruggengraat, ze hebben geen steun, geen diepgang en zo lopen ze het gevaar dat ze van God en van zijn gemeente worden losgetrokken.
Hoe kan er bij hen geloofsblijdschap zijn?
Komt het geloof zélf nog wel ter sprake?
En betekent de kerk voor hen nog iets - behalve wanneer de kinderwagen en de trouwkoets en de rouwauto gebruikt moeten worden?

Broeders en zusters, jongens en meisjes, echte geloofsblijdschap daar is vertrouwen en overgave voor nodig.
Vertrouwen in het Woord van God en overgave aan Hem alleen.
Belangrijk is dat we de zonde in ons leven wegdoen, breken met een verkeerde levensinstelling.
Bekering noemt de Bijbel dat.
Dat vraagt de HERE van u, van jou, van mij elke dag opnieuw.
Dat vraagt Hij vandaag, hier en nu.
Belangrijk is dat we God op zijn Woord weer gaan vertrouwen, dat we luisteren naar dat Woord en dat we dat Woord in ons dagelijkse leven concreet vorm geven.

Dat is ... wat de Leerregels van Dordrecht noemen: gebruik maken van de middelen, waardoor God beloofd heeft deze dingen in ons te werken.
Welke dingen werkt God in ons?
* het levend geloof in Christus;
* het vaste vertrouwen des harten;
* de vrede van het geweten;
* het beoefenen van de kinderlijke gehoorzaamheid;
* het roemen in God door Christus.

Echt geloof is een levend geloof.
Een wandelen met Christus.
Zoals Henoch wandelde met God.
Een mensenleven lang. En daarna.
Henoeh is een Godsman, maar ik?
Hoe vaak lijkt het, broeders en zusters, jongens en meisjes, in ons leven dat het geloof een kwijnend bestaan lijdt?
Dat we - zoals men vroeger zei - verachten in de genade?
Dat we eerder achteruit gaan, dan vooruit?
Zou ik me misschien dan vergist hebben?
Ben ik dan toch niet uitverkoren?
Ga ik straks met een ingebeelde hemel toch de hel in?
Hoe pastoraal spreken de Leerregels van Dordrecht in dit verband in artikel 16 over de walmende vlaspit en het geknakte riet.
Beelden die de profeet Jesaja gebruikt en de Here Jezus Zélf.

Wat doe je met een rietstengel, die eens een fiere pluim droeg, maar nu geknakt in de modder ligt?!

Vertrappen, in brand steken?

Wat doe je met een vlaspitje in een olielampje, dat walmt en stinkt?

Eruit trekken en weggooien?!

Misschien dat wij dat zouden doen.

Maar zo doet Jezus Christus niet.

Hij trapt niet in de grond. Hij blust niet uit.

Hij kent al onze aanvechtigen en strijd als geen ander.

Hij veracht ons er niet om.

"Kom tot mij, zegt Hij, en blijft in Mij. Want zonder Mij kunt gij niets doen." (Johannes 15:5)

Dat geeft ons, kleingelovigen, weer moed.

We zullen eens de top mogen bereiken en de vergezichten Gods mogen zien.

Hij neemt ons bij de hand.

Hij neemt ons - kleingelovigen - op in zijn armen.

In Zijn Zaligmakersarmen.

Maar ook de kleine kinderen: Daar boven juicht een grote schaar van kind'ren voor Gods troon.

Daarover spreekt artikel 17. Met zekerheid.

"Aangezien wij de wil van God uit zijn Woord moeten verstaan en dit getuigt dat de kinderen van de gelovigen heilig zijn, niet van nature maar uit kracht van het genadeverbond waarin zij met hun ouders begrepen zijn, moeten godvrezende ouders niet twifelen aan de verkiezing en het heil van hun kinderen, wanneer God deze in hun jeugd uit dit leven wegneemt."

Op een graf, waar vijf kleine zusjes begraven liggen, die allen binnen vijf weken uit het leven weggenomen werden, staat de tekst: "Hij zal de lammeren in Zijn armen vergaderen en in Zijn schoot dragen." (Jesaja 40:11)

In mijn familie werden - in het begin van (deze = vorige) eeuw - in een gezin 11 kinderen geboren.

Zes van hen stierven voordat zij hun eerste verjaardag konden vieren.

Kindersterfte, broeders en zusters, jongens en meisjes, was vroeger hoog.

De levenskansen voor een pasgeboren baby waren vaak minder dan 50%.

Sommige kinderen - las ik - worden geboren voor de hemel.

Zij zien maar even het licht van de zon en doen daarna voorgoed hun ogen dicht.

Jerobeam had zo'n kind.

God nam het weg, omdat er iets goeds in hem voor de HERE gevonden werd. (1 Koningen 14:13)

Maar hoe kan je dat als vader en als moeder nu weten?

Gaan kinderen zondermeer naar de hemel, omdat het nu eenmaal onschuldige kinderen zijn?! Dat is wel eens beweerd.

Maar wie met z'n kind bij het doopvont heeft gestaan, heeft het anders beleden: Dat wij met onze kinderen in zonden ontvangen en geboren zijn en daarom aan velerlei ellende, ja zelfs aan het eeuwige oordeel onderworpen zijn ...

Maar hoe kunnen we dan weten, wat het eeuwige leven is van een kind, dat reeds jong moet sterven?

De Leerregels van Dordrecht hebben het over troost.

Troost voor godvrezende ouders.

Dat zijn ouders, die door hun godvrezende levenswandel, blijf geven dat zij geloven!

Die - in het verdriet en de pijn - van het verlies van hun kind ... weten waar ze met hun verdriet naar toe kunnen.

Godvrezende ouders. Gelovige ouders.

Zij weten, dat hun kindje nu bij God is.

Omdat hun kindje - net als zij zelf - een verbondskindje is.

Heel opvallend is ook dat we lezen in de laatste regel van artikel 17: "wanneer God deze in hun jeugd uit dit leven wegneemt."

De HERE heeft ze uit dit leven weggenomen.

Moeilijk vindt u niet? Uit dít leven.

Het is alsof de Leerregels willen zeggen: Zij zijn niet weggenomen uit hét leven, maar wel uit dít leven.

Zij mogen nu deel hebben aan het ééuwige leven.

Ook kleine kinderen worden behouden / zalig.

En dan denk ik ook aan al die kinderen die niet het levenslicht mochten aanschouwen. De miskraam-kinderen.

"Want Gij hebt mijn nieren gevormd, mij in de schoot van mijn moeder geweven ...

Uw ogen zagen mijn vormeloos begin; in uw boek waren zij alle opgeschreven, de dagen, die geformeerd zouden worden, toen nog geen daarvan bestond."

Het zijn woorden die ik lees in Psalm 139.

Troost voor gelovige ouders.

God zal de kleinen niet over het hoofd zien.

Dat belijden we óók bij het doopvont: maar dat zij in Christus geheiligd zijn en daarom als leden van Zijn gemeente behoren gedoopt te wezen.

Niet van nature maar uit kracht van het genadeverbond maakt God ook kleine kinderen zalig.

Kort gezegd: Omdat Jezus Christus, Zélf als het Kind van de kribbe de erfschuld van onze kleine kinderen heeft willen dragen.

Kleine kinderen komen dus in de hemel.

Zelfs de kinderen, waarvan één van de ouders maar gelooft.

Zij zijn - schrijft de apostel Paulus in zijn eerste brief aan de Korinthiërs - heilig (1 Korinthiërs 7: 14).

Apart gezet voor God.

Niet op grond van het geloof van hun ouders, maar enkel en alleen op grond van Gods onwrikbare verbondsbeloften: "Want u komt de belofte toe en uw kinderen."

Nogmaals het gaat hier over vroeg-gestorven kinderen.

Hoe deze kleine kinderen het dan in de hemel zullen maken?

Of ze daar onvolgroeid, onvolwassen blijven, kinderlijk, onrijp of misschien zelfs zonder verstand? Ik meen van niet.

Wat hier op aarde door opvoeding en ontwikkeling in 20 of 30 jaren rijp wordt, dat kan God in één enkel ogenblik tot de volwassenheid brengen in de hemel.

Nog één keer: gelovige, godvrezende ouders hoeven op grond van Gods verbondsbeloften niet te twifelen.

Ouders kunnen het moeilijk hebben.

Ziende op zichzelf, hebben zij geen troost, want zij kennen zichzelf, hun zonde en schuld.

De duivel staat klaar met zijn aanvechtingen.

Maar gelovige, godvrezende ouders mogen God aan zijn Woord houden.

En Zijn beloften zijn in Christus ja en amen.

*

Broeders en zusters, jongens en meisjes, ik nam u vanmiddag mee op het smalle bergpad van het geloof.

Ook de kleingelovigen en de kleine kinderen zullen de top van de berg eens bereiken.

Wandelend als Henoeh, aan de hand van de God van het verbond.

Als God - via zijn Woord - zo vaderlijk met hen en ons omgaat, dan moeten wij van zijn verkiezende liefde niet te klein denken.

Wie zijn wij, dat wij God zouden tegenspreken?

(Romeinen 9:20) "Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen: Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid!

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 4 december 1994.

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !